Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30868

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu (SCAS-PF), çocuk ve ergenlerdeki kayg? belirtilerini ebeveyn bak?? aç?s?yla de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?, uyarlama tipi bir psikometrik araçt?r. Bu form, çocuklar?n ya?ad??? çe?itli kayg? bozukluklar?n?n belirtilerini kapsayan 5 ana alt faktörden olu?maktad?r. Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda çocuklardaki anksiyete düzeylerinin h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde belirlenmesi için önemli bir araç sa?lamaktad?r. Türkiye uyarlamas?, Orbay ve Ayva??k (2006) taraf?ndan gerçekle?tirilen ön çal??ma ile psikolojik ölçüm standartlar?na uygunlu?u aç?s?ndan incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i, SCAS-PF, Ebeveyn Formu, Kayg?, Çocukluk Kayg?s?, Panik Atak, Obsesif Kompülsif Bozukluk, Psikometrik Uyarlama.

Yazarlar

Ö. Orbay, H. Belgin Ayva??k

Amaç

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu'nun temel amac?, 6 ila 18 ya? aras?ndaki çocuk ve ergenlerde görülen çe?itli kayg? bozukluklar?n?n ?iddetini ve s?kl???n? ebeveyn raporlamas? yoluyla ölçmektir. Ebeveynler, çocuklar?n?n davran??lar?n? ve duygusal tepkilerini gözlemleyerek maddeleri yan?tlar, bu da klinisyenlere çocu?un genel kayg? profili hakk?nda nesnel ve d??ar?dan bir de?erlendirme sunar.

Bu araç, özellikle klinik popülasyonlarda kayg? belirtilerinin taranmas?, tan? konulmas? ve uygulanan terapötik müdahalelerin etkinli?inin izlenmesi süreçlerinde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Türkiye'de yap?lan ön çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Yap?

SCAS-PF, çocuklarda ve ergenlerde en s?k rastlanan kayg? bozukluklar?n? yans?tan 5 temel psikolojik yap?y? ölçmektedir. Ölçek, toplamda 38 madde ve ek olarak 2 adet aç?k uçlu sorudan olu?maktad?r. Bu yap?, tek boyutlu bir kayg? puan? sa?laman?n yan? s?ra, klinik olarak anlaml? alt boyut skorlar?n?n elde edilmesine olanak tan?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar, modern psikopatoloji s?n?flamalar? ile uyumludur ve ?unlar? içerir: **Panik Atak**, **Agorafobi**, **Ayr?lma Kayg?s?**, **Fiziksel Yaralanma Korkusu**, **Sosyal Fobi** ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

Obsesif Kompülsif Bozukluk. Bu yap?sal ayr?m, klinisyenlere hangi spesifik kayg? bile?enlerinin daha bask?n oldu?u konusunda detayl? bilgi sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla yap?lan ön çal??mada, faktörler aras? korelasyonlar incelenmi?tir. Bu korelasyon de?erleri 0.24 ile 0.58 aras?nda de?i?mekte olup, tüm korelasyonlar istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur ($p < .01$). Bu bulgu, alt faktörlerin birbiriyle ili?kili ancak ba??ms?z yap?lar? temsil etti?ini göstermektedir.

Ay?rt edici geçerli?in bir göstergesi olarak, ölçek toplam puan? ve alt ölçek puanlar? için uç gruplar kar??la?t?r?lm??t?r. Örneklemin kayg? düzeyi en yüksek olan üst %27'sinin, en dü?ük olan alt %27'sinden anlaml? olarak daha yüksek puan ald??? saptanm??t?r ($p < .01$). Bu sonuç, SCAS-PF'nin kayg? düzeyi yüksek olan bireyleri dü?ük olanlardan ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebilme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu'nun iç tutarl?l?k güvenirlik analizleri yüksek de?erler ortaya koymu?tur. Ölçe?in genel puan? için hesaplanan Cronbach alfa katsay?s? **0.88** olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in iki yar?m güvenirli?i (split-half reliability) **0.79** olarak bulunmu?tur. Alt ölçeklerin güvenirlik katsay?lar? ise 0.54 ile 0.71 aras?nda de?i?mektedir. Alt ölçek güvenirlik katsay?lar?n?n bu aral?kta olmas?, baz? spesifik alt boyutlar?n (özellikle daha az madde içerenlerin) genel ölçek toplam?na göre daha dü?ük bir tutarl?l??a sahip olabilece?ini, ancak kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

SCAS-PF, orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, Türk popülasyonu için yap?lan ön çal??mada da 5 alt faktörlü bir yap?y? desteklemi?tir. Bu faktörler, klinik olarak tan?mlanm?? spesifik kayg? bozukluklar?na kar??l?k gelmektedir. Toplam 38 madde bu 5 faktöre da??lm??t?r.

Faktör yap?s? ve madde da??l?m? ?u ?ekildedir:

Panik Atak: 9 madde
Agorafobi: 6 madde
Ayr?lma Kayg?s? ve Fiziksel Yaralanma Korkusu: 8 madde
Sosyal Fobi: 9 madde
Obsesif Kompülsif Bozukluk: 6 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktör yap?s?, ölçe?in sadece genel kayg?y? de?il, ayn? zamanda kayg?n?n farkl? klinik görünümlerini de ölçebilme yetene?ini peki?tirmektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarlama

Format: Öz Raporlama (Ebeveyn Taraf?ndan Raporlama) ve 4'lü Likert tipi derecelendirme.

Language Available: Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Population Group: Çocuklar ve Ergenler (Ebeveynleri arac?l???yla de?erlendirilir)

Age Group: Genellikle 6-18 ya? aral???

Population Details: Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonu üzerinde ön çal??ma yap?lm??t?r.

Test Methodology: Ölçek, ebeveynin çocu?un davran??lar?n? de?erlendirmesine dayan?r. Derecelendirme sistemi 4 basamakl?d?r: (0 = hiç bir zaman, 1 = bazen, 2 = s?k s?k, 3 = her zaman).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Çocuk Psikolojisi, Klinik De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, ?ç Tutarl?l?k, Geçerlik Çal??mas?, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: abelgin@metu.edu.tr (Sorumlu Yazar H. Belgin Ayva??k)

Correspondence Address: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Psikoloji Bölümü, Ankara, Türkiye (Çal??man?n yap?ld??? dönemdeki tahmini adres).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi Spence'tir. Türkiye uyarlamas? Orbay ve Ayva??k taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Sorumlu yazar H. Belgin Ayva??k ile ileti?ime geçilerek kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme hakk?nda bilgi al?nmas? önerilir. Ölçe?in Türkiye'deki psikometrik ön çal??mas? **2006** y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: spence-cocuklar-icin-kaygi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Orbay, Ö. ve Ayva??k, H. B. (2006). Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu: Ön Çal??ma. *Türk Psikoloji Yaz?lar? Dergisi*, *9*(18), 33-48.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u adresten eri?ilebilir: turkpsikolojiyazilari.com

Spence Çocuklar için Kayg? Ölçe?i-Ebeveyn Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

5 alt faktör, 38 madde ve 2 aç?k uçlu soru
Panik Atak (9m)
Agorafobi (6m)
Ayr?lma Kayg?s? ve Fiziksel Yaralanma Korkusu (8m)
Sosyal Fobi (9m)
Obsesif Kompülsif Bozukluk (6m)

ARABPSYCHOLOGY.COM